

Карпа Марта Іванівна

*кандидат наук з державного управління, старший викладач кафедри
регіонального управління та місцевого самоврядування
Львівського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України*

ORCID: 0000-0001-8141-4894
e-mail: marta.karpa@ukr.net

АНАЛІЗ ПРОЦЕСІВ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНЦІЙ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ТА ЇХ ПОСАДОВИХ ОСІБ ЗА СУБ'ЄКТИВНИМИ ОЦІНКАМИ ЕКСПЕРТІВ

Висвітлено окремі аспекти та оцінки процесів формування та реалізації компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб за соціологічними та статистичними показниками. Узагальнено чинники, які формують сутність компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб. Виявлено рейтинг найактуальніших обставин, від яких залежить реалізація функцій органів публічної влади. З'ясовано, за узагальненнями експертного опитування, актуальні проблемні питання та впливові загрози у процесах формування та реалізації компетенції органів публічної влади. У відсотковому вимірі показано оцінку рівня відповідності наявних повноважень службовців некерівного складу до задекларованих цілей та мети діяльності органів публічної влади, в яких здійснюється професійна діяльність. Виявлено очікування експертного середовища щодо можливого результату здійснення розмежування компетенцій органів публічної влади.

Ключові слова: компетенція; органи публічної влади; посадова особа; публічний службовець; оцінки експертів.

Постановка проблеми. Актуальною на сьогодні залишається проблематика формування та реалізації компетенцій як органів публічної влади, так і їх посадових осіб. Розвиток децентралізаційних процесів вказує на питання, які потребують нагального вирішення як з позиції науково-методологічного забезпечення, так і з позиції практичного вирішення. Зокрема, актуальними в контексті компетенційної сутності функціонування системи публічного управління є такі проблеми, що потребують вирішення: питання розмежування повноважень органів публічної влади, їх посадових осіб; визначення статусних характеристик публічних службовців, їх сфери діяльності, відповідальності, що є невід'ємними складовими поняття компетенції; питання оптимізації співвідношення централізації і децентралізації управління певною територією та державою загалом; питання визначення компетенційних меж діяльності суб'єктів системи публічного управління; вдосконалення нормативно-правової бази у частині встановлення та розмежування компетенцій суб'єктів системи публічного управління тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні складові компетенції суб'єктів публічного управління були досліджені у працях низки науковців, серед яких: В. Авер'янов, С. Алексєєва, І. Бачило, І. Грицяк, В. Куйбіда, В. Мамутов, О. Сушинський, Ю. Тіхомиров, К. Шеремета. Дослідженням поняття компетенції суб'єктів публічного управління займалися представники різних іноземних наукових шкіл, а саме: Г. Бребан, Ж. Ведель, Д. Гарнер, Ж. Гримо, К. Дейвіс, Дж. Ебербах, К. Екштайн, Дж. Елдер, Н. Оуен, С. Солон, Р. Шафхаузер, Ж. Шевальє та інші. Незважаючи на значні напрацювання з питань діяльності органів публічної влади та публічних службовців, на сьогодні залишається ще велика кількість проблем щодо формування компетенцій, їх розмежування, визначення меж, здійснення ефективної реалізації, що потребує уваги науковців та практиків сфери публічного управління.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Метою дослідження є аналіз процесів формування та реалізації компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб за соціологічними та статистичними показниками. Об'єктом цього дослідження є компетенція органів публічної влади та їх посадових осіб. Предметом наукового дослідження є аналіз формування та реалізації компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб за статистичними та соціологічними показниками.

Для цього поставлені такі завдання:

– сформувати анкету та здійснити опитування експертів з питань діяльності органів публічної влади в Україні за певними напрямками дослідження процесів формування та реалізації компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб;

– на основі здійсненого аналізу оцінок процесів формування та реалізації компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб здійснити основні висновки в частині формування, розвитку та реалізації компетенції у сфері публічного управління.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до поставленої мети дослідження, здійснено аналіз стану формування та реалізації компетенцій органів публічної влади та їх посадових осіб за статистичними та соціологічними показниками. Доцільно зазначити, що при аналізі стану формування та реалізації компетенцій органів публічної влади та їх посадових осіб важливою є діагностика одночасно за статистичними та соціологічними показниками. Особливу роль у дослідженні діяльності органів публічної влади, професійної діяльності публічних службовців відіграють якісні методи соціологічних досліджень, серед яких особливе місце займає метод експертних оцінок.

Проведене експертне опитування дає можливість оцінити стан формування та реалізації компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб із урахуванням думок експертної спільноти – висококваліфікованих науковців та освітян закладів вищої освіти України.

З метою більш комплексного розкриття предмету дослідження нами було проведено експертне опитування, яке дало змогу отримати найбільш компетентні оцінки реального стану справ щодо реалізацій компетенцій органів публічної влади та їх посадових осіб, діяльності публічних службовців та подальших перспектив розвитку компетенційного підходу у публічному управлінні. Експертне опитування проводилось в період з 1 жовтня 2018 р. до 1 лютого 2019 р. серед найбільш авторитетних, висококваліфікованих науковців та освітян закладів вищої освіти України. Всього за вказаний період було опитано 100 експертів (N=100). Узагальнення даних здійснювалося за допомогою одновимірного та двовимірного аналізу даних. За допомогою двовимірного аналізу встановлено тип зв'язків між такими змінними:

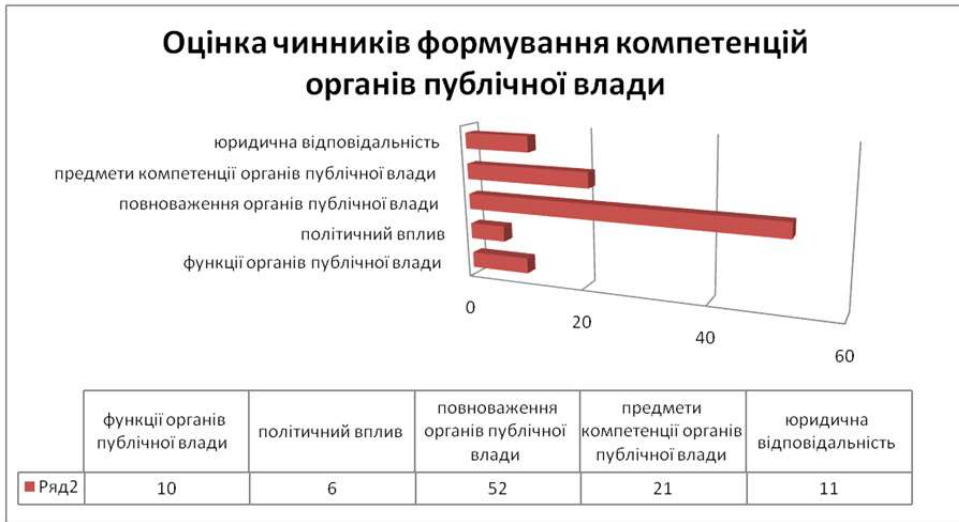
- професійною діяльністю та впливовими загрозами у процесах;
- професійною діяльністю та рівнем відповідності у відсотковому виразі наявних повноважень публічних службовців некерівного складу до задекларованих цілей та мети діяльності органів публічної влади, в яких здійснюється професійна діяльність.

Основою для розкриття сутності поняття компетенції був підхід, за яким компетенція розкривається за допомогою низки складових, серед яких основними за сутністю та змістом можна вважати: повноваження, предмети відання, відповідальність [1].

З метою виявлення впливу чинників на формування компетенцій органів публічної влади (рис. 1) перші позиції зайняли повноваження органів публічної влади (31%) та юридична відповідальність (36%). Безпосередні предмети компетенції органів публічної влади, які є складовими компетенцій, обрали 21% експертів, що вказує на потребу розробки цього поняття та важливість застосування його у практичній діяльності органів публічної влади та їх посадових осіб. На підставі здійсненого аналізу та з урахуванням проведеного дослідження стверджуємо, що питання визначення та реалізації компетенцій органів публічної влади за предметною ознакою базується на предметах відання, утверджених у нормативному полі, на основі яких відбувається визначення повноважень, тобто прав і обов'язків. Отже, предметна складова у компетенції органів публічної влади знаходиться у площині визначення та закріпленні предметів відання [2].

Наступне питання стосувалося визначення сутності компетенції посадових осіб органів публічної влади. Аналіз експертів показав, що 77% експертів розуміють компетенцію посадових осіб органів публічної влади у взаємозв'язку з компетентністю. Адже 7% експертів зазначили, що сутність компетенції формує професійна компетентність посадових осіб, а 70% вказали, що формуючими чинниками є здатність особи в межах визначених за посадою повноважень застосовувати спеціальні знання, уміння та навички, виявляти відповідні моральні та ділові якості для належного виконання встановлених завдань і обов'язків, навчання, професійного та особистісного розвитку. Решту

23% виявили зміст компетенції у правах та обов'язках посадових осіб, визначених у посадових інструкціях. Двовимірний аналіз показав, що більшість з опитаних (78%) вбачають права і обов'язки змістом компетенції, займаються професійною діяльністю саме у сфері публічного управління.

Рис. 1. Оцінка формуючих чинників компетенції органів публічної влади, %

Аналіз окремих складових компетенцій публічних службовців вказує на важливість виявлення зв'язків у процесах встановлення компетенцій. Аналіз причинно-наслідкових зв'язків (рис. 2) виявив, що зв'язок обов'язків і відповідальності найбільше домінує при встановленні компетенцій публічних службовців (58%). Це підтримує попередній результат аналізу щодо розуміння процесів встановлення компетенції як встановлення обов'язків, що фундаментально виявлено загалом у принципах здійснення публічної влади. Таким чином, виявлення компетенцій як предметів, публічного інтересу, питань місцевого значення тощо у системі публічного управління, як в самоврядній владі, так і в державній, знаходиться на етапі формування, розуміння, виявлення сутності.

Причинно-наслідкові зв'язки у співвідношеннях “функція – відповідальність” та “предмети компетенції – повноваження”, на думку експертів, виявилися розподілені практично порівну (21% та 19% відповідно). У попередньому та цьому питанні оцінці предметів компетенцій приділено практично рівну кількість експертних оцінок (21% та 19%). Зв'язок між ціллю та відповідальністю не прийнято враховувати у процесах встановлення компетенцій, адже тільки 2% опитаних надали важливість цьому взаємозв'язку.

Рис. 2. Аналіз причинно-наслідкових зв'язків у встановленні компетенцій публічних службовців, %

Оцінка обставин, від яких залежить реалізація функцій органів публічної влади, виявила, що з великим відсотковим відривом (57%) першість належить ресурсному потенціалу та можливості користування ним. Інші обставини, навіть враховуючи їх деяку протилежність у формулюваннях, такі як залежність місцевого управління від державного; здійснення децентралізаційних процесів, автономність місцевого управління від державного; здійснення політичного впливу на реалізацію функцій органів публічної влади за оцінками експертів зайняли практично рівні оцінки експертів, а саме 16%, 11% та 10% відповідно. Найменшу кількісну оцінку 6% надано територіально-структурному розподілу влади як чиннику впливу на реалізацію функцій органів публічної влади.

Оцінка проблемних питань щодо процесів визначення та реалізації компетенцій органів публічної влади та їх посадових осіб (табл. 1) показала, що питання співвідношення наявної компетенції з реально існуючими механізмами і процедурами її реалізації знаходяться на першому місці, адже 32% експертів визначили її проблемним питанням. Аналіз опитування виявив такий рейтинг проблемних питань щодо процесів визначення та реалізації компетенцій органів публічної влади та їх посадових осіб.

Одне з запитань до експертів знаходилося в площині виявлення впливових загроз у процесах формування та реалізації компетенції органів публічної влади щодо вирішення питань місцевого значення (рис. 3). Половина опитаних (42% та 8%) надала першість серед можливих загроз проблематиці розмежування

компетенцій органів публічної влади на місцевому рівні і, зокрема, закріпленню конкретних предметів відання на місцевому рівні у компетенціях органів публічної влади. Високо (17%) оцінено як впливову загрозу наявність більше формального значення питання врахування публічного інтересу. Інші вияви загроз експерти вбачають у: 11% – відсутність визначення питань місцевого значення; 12% експертів вважають загрозою те, що повноваження місцевого самоврядування залишаються закріпленими за традиційно-галузевим принципом; 10% опитаних надають оцінку проблемі врахування специфіки локальної території.

Таблиця 1

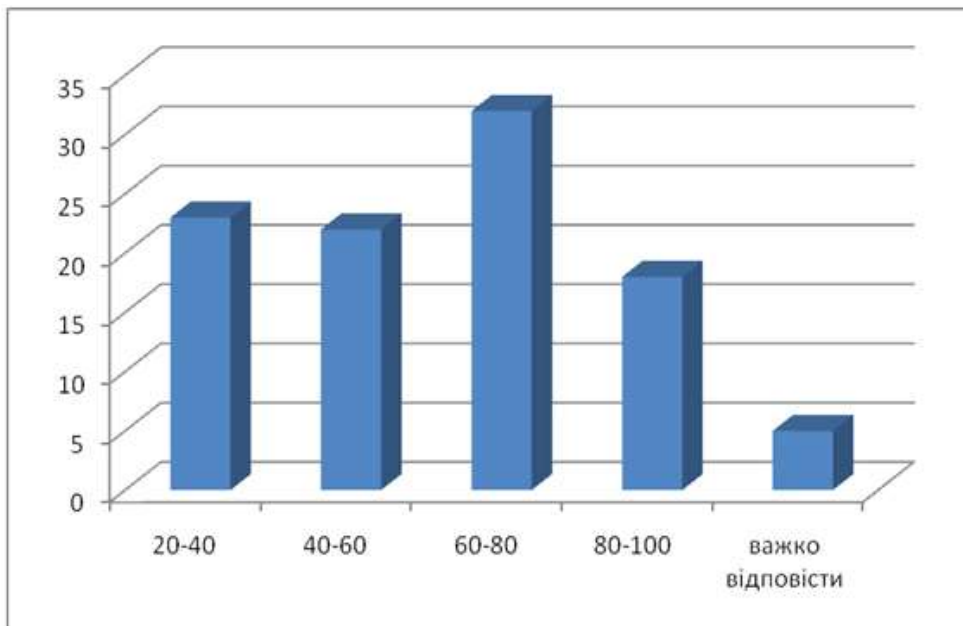
Оцінка проблемних питань визначення та реалізації компетенцій органів публічної влади та їх посадових осіб, %

Рейтинг	Проблемні питання	Оцінка експертів, %
1	Співвідношення наявної компетенції з реально існуючими механізмами і процедурами її реалізації	32
2	Питання розподілу компетенцій, визначення їх меж	18
3	Виявлення сфер дублювання функцій і повноважень суб'єктів публічної служби	18
4	Співвідношення реально встановленої компетенції із необхідною для виконання публічних функцій	13
5	Співвідношення статусів	11
6	Процедурні питання набуття та реалізації компетенцій	5

Рис. 3. Оцінка впливових загроз у процесах формування та реалізації компетенцій органів публічної влади щодо вирішення питань місцевого значення, %

Експертам було запропоновано оцінити рівень відповідності у відсотковому виразі наявних повноважень публічних службовців некерівного складу до задекларованих цілей та мети діяльності органів публічної влади, в яких здійснюється професійна діяльність (рис. 4). Враховуючи крок пропонованих рівнів, можна стверджувати, що, за оцінками експертів, рівень відповідності наявних повноважень публічних службовців некерівного складу до задекларованих цілей та мети діяльності органів публічної влади на 55% задовільний, оскільки рівню 20 – 40% надало перевагу 23% експертів, а рівню 40 – 60% – 22% експертів. Відсотковому рівню 60 – 80%, тобто вище середнього, надали перевагу 32% опитаних. 18% експертів вважають стан відповідності у відсотковому виразі наявних повноважень публічних службовців некерівного складу до задекларованих цілей та мети діяльності органів публічної влади, в яких здійснюється професійна діяльність, відмінним, тобто таким, що відповідає на 80 – 100%. Зі складністю відповіді на це запитання зустрілося 5% експертів.

Рис. 4. Оцінка рівня відповідності у відсотковому виразі наявних повноважень публічних службовців некерівного складу до задекларованих цілей та мети діяльності органів публічної влади, в яких здійснюється професійна діяльність

При оцінці результатів здійснення розмежування компетенцій органів публічної влади думки експертів розподілилися певним чином (рис. 5).

Отже, практично половина опитаних (47%) найбільшим здобутком розмежування компетенцій органів публічної влади вважають уникнення

дублювання повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Питання відкритості, прозорості, високої відповідальності органів публічної влади посіло друге місце з результатом 29%. Зміну адміністративно-розпорядчого типу публічного управління на сервісний як результат розмежування компетенцій органів публічної влади сприйняло 29% опитаних. І з результатом у 8% опитаних експертів на останньому місці результатів розмежування компетенцій є зменшення втручання органів публічної влади у сферу суспільного життя, що призводить до висновку, що компетенція органів публічної влади, на думку експертів, не поширюється на цю сферу.

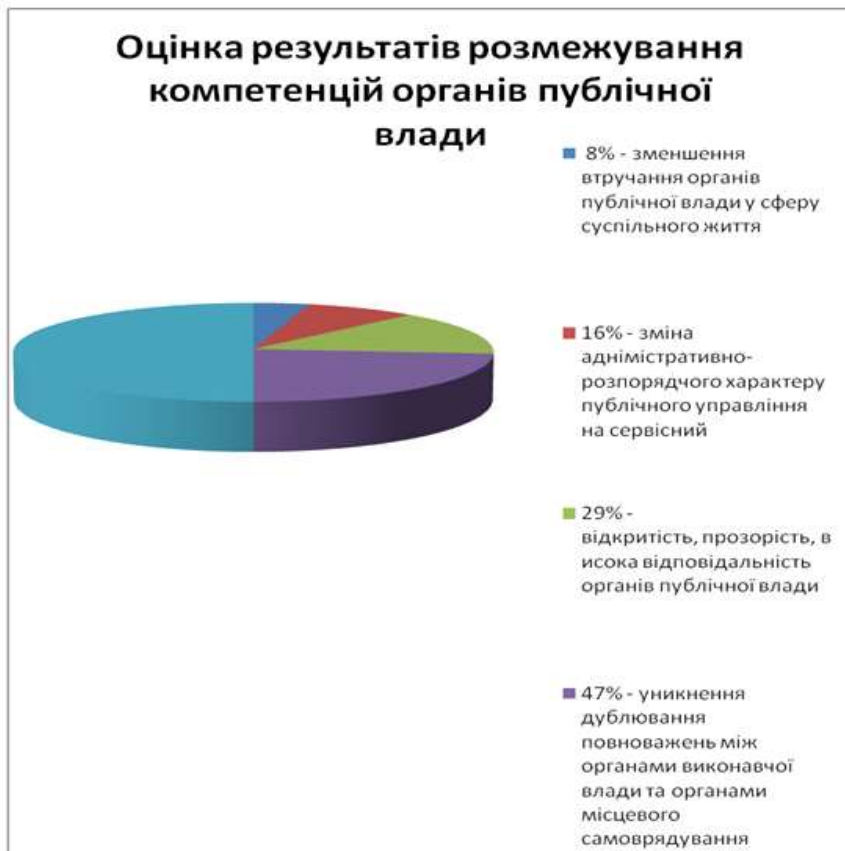

Рис. 5. Оцінка результатів розмежування компетенцій органів публічної влади, %

Висновки та перспективи подальших розвідок. На підставі здійсненого дослідження, відповідно до поставлених завдань, можна зробити такі висновки:

1. Анкетне опитування проводилось в період з 1 жовтня 2018 р. до 1 лютого 2019 р. серед найбільш авторитетних, висококваліфікованих науковців та освітян закладів вищої освіти України. За вказаний період було опитано 100 експертів із питань діяльності органів публічної влади в Україні (N=100). Питання, які були

оцінені експертами, стосувалися таких аспектів процесів формування та реалізації компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб, як:

- визначення чинників впливу на процеси формування та реалізації компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб;
- визначення чинників формування сутності компетенції посадових осіб публічної влади;
- виявлення причинно-наслідкових зв'язків у процесах встановлення компетенцій посадових осіб органів публічної влади;
- оцінка актуальних обставин, від яких залежить реалізація функцій органів публічної влади;
- визначення актуальних проблемних питань та впливових загроз у процесах формування та реалізації компетенцій органів публічної влади;
- оцінка рівня відповідності наявних повноважень службовців некерівного складу до задекларованих цілей та мети діяльності органів публічної влади, в яких здійснюється професійна діяльність;
- виявлення очікування експертного середовища щодо можливого результату здійснення розмежування компетенцій органів публічної влади.

2. На основі проаналізованих експертних оцінок щодо процесів формування та реалізації компетенції органів публічної влади та їх посадових осіб вдалося зробити такі висновки в частині формування, розвитку та реалізації компетенції у сфері публічного управління:

- визначено рейтинг чинників, які впливають на формування компетенцій органів публічної влади, серед яких перші позиції зайняли повноваження органів публічної влади (31%) та юридична відповідальність (36%);
- з'ясовано, що безпосередні предмети компетенції органів публічної влади, які є складовими компетенцій та мають формотворчий вплив на компетенцію, обрали 21% експертів, що вказує на потребу розробки цього поняття та важливість застосування його у практичній діяльності органів публічної влади та їх посадових осіб;
- виявлено тісний зв'язок понять компетенції та компетентності, які, на думку 77% експертів, розуміють компетенцію посадових осіб органів публічної влади у взаємозв'язку з їх компетентністю. Застосований двовимірний аналіз до цього питання показав, що більшість з опитаних (78%), які вважають права і обов'язки змістом компетенції, займаються професійною діяльністю саме у сфері публічного управління;
- виявлено домінування причинно-наслідкових зв'язків між обов'язками та відповідальністю, що найбільше домінує при встановленні компетенцій публічних службовців (58%). Інші причинно-наслідкові зв'язки, проаналізовані експертами, стосувалися співвідношень “функція – відповідальність”, “предмети компетенції – повноваження”, “ціль – відповідальність”;
- здійснено узагальнення експертних оцінок у виявленні проблемних питань щодо процесів визначення та реалізації компетенцій органів публічної влади та їх

посадових осіб. Зокрема, виявлено, що питання співвідношення наявної компетенції з реально існуючими механізмами і процедурами її реалізації знаходяться на першому місці, адже 32% експертів виявили її проблемним питанням. У роботі представлено рейтинг проблемних питань щодо процесів визначення та реалізації компетенцій органів публічної влади та їх посадових осіб;

– здійснено оцінку впливових загроз у процесах формування та реалізації компетенцій органів публічної влади щодо вирішення питань місцевого значення та з'ясовано, що з великим відривом лідирує проблема розмежування компетенцій органів публічної влади на місцевому рівні (42%);

– проведено аналіз оцінки рівня відповідності у відсотковому виразі наявних повноважень публічних службовців некерівного складу до задекларованих цілей та мети діяльності органів публічної влади, в яких здійснюється професійна діяльність;

– здійснено узагальнення оцінок результатів розмежування компетенцій органів публічної влади, за підсумком яких практично половина опитаних (47%) найбільшим здобутком розмежування компетенцій органів публічної влади вважають уникнення дублювання повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Список використаної літератури

1. Карпа М. І. Компетенційний підхід до розвитку публічної служби: концептуальні аспекти // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, А. В. Ліпенцева. Вип. 4 (53). Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. С. 143—153.

2. Карпа М. І. Предметна компетенція органів публічної влади // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. / [голов. ред. М.М. Іжа]. Вип. 3 (71). Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. С. 50—56.

Статтю подано: 15.02.2019

Статтю схвалено: 05.03.2019

Karpa Marta Ivanivna

*PhD in Public Administration,
Senior Lecturer of the Regional Management and Local Government Department of
Lviv Regional Institute for Public Administration of the National Academy for Public
Administration under the President of Ukraine*

ORCID: 0000-0001-8141-4894
e-mail: marta.karpa@ukr.net

ANALYSIS OF THE PROCESSES OF FORMING AND IMPLEMENTING THE COMPETENCIES OF PUBLIC AUTHORITIES AND ITS OFFICIALS ACCORDING TO THE SUBJECTIVE ASSESSMENTS OF EXPERTS

Problem setting. The processes of forming and implementing the competence of public authorities and its officials according to sociological and statistical indicators still

remain topical problematics. The approach suggested in this article to the development of this problem can be described as the following algorithm:

- to form a questionnaire and conduct a survey of experts on the activities of public authorities in Ukraine in certain areas of studying the processes of forming and implementing the competence of public authorities and the officials of these authorities;
- on the basis of the analysis of experts' evaluations of the processes of forming and implementing the competence of public authorities and its officials to make the main conclusions regarding the formation, development and implementation of the concept of competence in the field of public administration.

Recent research and publications analysis. The main components of the competence of subjects of public administration were investigated in the works of a number of scholars, among them V. Averianov, S. Alekseyeva, I. Bachylo, I. Hrytsiak, V. Kuibida, V. Mamutov, O. Sushynskiy, Yu. Tikhomyrov, K. Sheremeta. The study of the concept of competence of subjects of public administration was carried out by representatives of various foreign scientific schools, namely G. Brřban, J. Wiedel, D. Garner, J. Grimo, C. Davis, J. Eberbach, K. Ekshtine, J. Elder, N. Owen, S. Solon, R. Schaffhauser, J. Chevalier and others.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. The object of this study is the competence of public authorities and its officials. The subject of scientific research is the analysis of the formation and implementation of the competence of public authorities and its officials according to statistical and sociological indicators.

Paper main body. In order to more comprehensively disclose the subject of the study, we have conducted an expert survey that allowed us to obtain the most competent assessments of the real state of affairs regarding the implementation of the competencies of public authorities and its officials, the activities of public servants and further prospects of developing a competency-based approach in public administration. The expert survey was conducted between October 1, 2018, and February 1, 2019, among the most authoritative, highly skilled scientists and educators of higher educational institutions of Ukraine. In total for this period, 100 experts were interviewed. Data generalization was carried out using one-dimensional and two-dimensional data analysis. By means of two-dimensional analysis, the nature of relationships between the following variables is determined:

- professional activity and influential threats in processes;
- professional activity and the level of correspondence in percentage terms of the existing powers of public servants of the non-managerial level to the declared goals and purpose of public authorities' activity, in which professional activity is carried out.

The basis for the disclosure of the essence of the concept of competence was the approach by which the competence is revealed through a number of components, among which the main, according to the essence and content, can be considered: authorities, subjects of authority, responsibility. The questions evaluated by the experts concerned the following aspects of the processes of forming and implementing the competence of public authorities and its officials as:

- determination of factors influencing the processes of forming and implementing the competence of public authorities and its officials;
- determination of factors of forming the essence of the competence of officials of the public authorities;
- identification of causal links in the processes of establishing competencies of officials of public authorities;

- assessment of topical circumstances, on which the realization of functions of public authorities depends;
- identification of acute problem issues and influential threats in the processes of forming and implementing the competence of public authorities;
- assessment of the level of compliance of the existing powers of non-managerial staff with the declared goals and objectives of public authorities, in which professional activity is carried out;
- identifying the expectations of the expert environment regarding the possible outcome of the division of competences of public authorities.

Conclusions of the research and prospects for further studies. The article covers certain aspects and evaluations of the processes of forming and implementing the competence of public authorities and its officials according to sociological and statistical indicators. The factors shaping the essence of the competence of public authorities and its officials are generalized. The rating of the most urgent circumstances, which depends on the implementation of functions of public authorities, is revealed. Generalizations of the expert survey, topical problem issues and influential threats in the processes of forming and implementing the competence of public authorities are outlined. The percentage figure shows the assessment of the level of compliance of existing powers of non-managerial officials with the declared goals and objectives of the activity of public authorities in which professional activity is carried out. The expectations of the expert environment concerning the possible result of the division of competences of public authorities are revealed.

Key words: competence; public authorities; official; public servant; expert assessments.

References

1. Karpa, M. I. (2017). Kompetentsiinyi pidkhid do rozvytku publichnoi sluzhby: kontseptualni aspekty. *Efficiency of Public Administration*, Issue 4 (53), pp. 143-153 [in Ukrainian].
2. Karpa, M. I. (2017). Predmetna kompetentsiia orhaniv publichnoi vlady. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia*, Issue. 3 (71), pp. 50-56 [in Ukrainian].

Paper submitted: 15.02.2019

Paper accepted: 05.03.2019

Цитування: Карпа М. І. Аналіз процесів формування та реалізації компетенцій органів публічної влади та їх посадових осіб за суб'єктивними оцінками експертів // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 1(58) : у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛПІДУ НАДУ, 2019. С. 145—156. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.58.2019.168709>).

Citation: Karpa, M. I. (2019). Analiz protsesiv formuvannia ta realizatsii kompetentsii orhaniv publichnoi vlady ta yikh posadovykh osib za subiektyvnymy otsinkamy ekspertiv. *Efficiency of Public Administration*, Issue 1(58), pp. 145-156. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.58.2019.168709>).